

توسعه مبارزه بیولوژیک، کاهش مصرف سموم

سازمان حفظ نباتات کشور همچنان به روند رو به رشدی که از دو سال پیش آغاز کرده ادامه می‌دهد. این مطلب ماحصل نشست مطبوعاتی رییس سازمان حفظ نباتات کشور بود که باز هم در آن جای بسیاری از نشریات تخصصی کشاورزی خالی بود که امکانی برای حضور نیافتند. بخصوص آن که خبرنگاران و قلم به داستان بخش از مهندسی دارایی با پیشینه پاسخگویی و روحیه جهادی انتظار بیشتری داشتند. به هر حال با توجه به اهمیت مسایل مربوط به حوزه حفظ نباتات و لزوم انعکاس تحلیلی و جامع تر مفاد این گفت‌وگو، به بررسی مهمترین موضوعات این نشست می‌پردازیم:

رییس سازمان حفظ نباتات کشور عنوان کرد: در سال جاری به منظور مقابله با آفات و بیماری‌ها در شرایط خشکسالی بالغ بر ۶ طرح با اعتباری معادل حدود ۸ میلیارد تومان پیشنهاد شده است.

۹۴ پست قرنطینه گیاهی

وی قرنطینه گیاهی را بسیار ضروری ارزیابی کرد و افزود: از آنجایی که آفات و بیماری‌های گیاهی پتانسیل جابه‌جایی با محصولات کشاورزی را دارند، لذا در کلیه مبادی ورودی رسمی قرنطینه گیاهی ایجاد شده و در حال حاضر در کشور ۹۴ پست قرنطینه وجود دارد که ۲۰ پست آن قرنطینه داخلی و ۷۴ پست نیز در گمرکات رسمی استقرار دارند. دارایی با بیان اینکه هم‌اکنون کالاهای همراه مسافران توسط مأمور قرنطینه کنترل می‌شود، عنوان کرد: در حال حاضر قوانینی در حال تدوین است که خوداظهاری مسافران و عبور آنان از دالان و مسیر مشخص برای کنترل حتی یک میوه وارد شده توسط آنان را شامل می‌شود. وی پایش آفات و بیماری‌ها را از وظایف اصلی سازمان خواند و گفت: در سال گذشته حدود ۶۰ هزار فقره گواهی بهداشت برای صادرات و حدود ۱۰۰ هزار برگ جهت واردات داده شده است.

فروش سم بدون نسخه ممنوع

رییس سازمان حفظ نباتات کشور با اعلام اینکه فروش سم بدون نسخه گیاه‌پزشک ممنوع است، افزود: کلیه خرید و فروش‌های مربوط به سموم در یک شبکه ثبت خواهد شد، ضمن اینکه امسال بر اساس یکی از مصوبات دولت نهم کلیه تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان سموم مسوولیت قضایی و حقوقی سم را خواهند داشت.

وی با بیان اینکه سازمان در کنار تولیدکننده به دفع عوامل خسارت‌زا می‌پردازد، بیان کرد: ۷۲ درصد محصول قبل از رسیدن به مصرف‌کننده از بین می‌رود، لذا اگر مبارزه با آفات و بیماری‌ها انجام نشود، کل محصول تولیدی از بین خواهد رفت.

دارایی در پایان با اشاره به محموله‌های برگشتی در مبادی ورودی رسمی ایران، اعلام کرد: امسال یک محموله چوب و دو محموله پرتقال برگشت داده شده، ضمن اینکه چند محموله گل و گیاه معدوم‌سازی شده و عامل واردات یک محموله غیر قانونی بازداشت و تحویل مقامات قضایی شده است.

محصولات کشاورزی، آموزش بهره‌برداران را در ارتباط با نحوه استفاده و نوع سموم را تاثیرگذار خواند و تصریح کرد: در دو سال اخیر سمپاشی هوایی به طور کامل از مزارع گندم حذف شده، به نحوی که مبارزه با سن گندم به صورت سمپاشی هوایی از یک میلیون و ۶۰۰ هزار هکتار به صفر رسیده، ضمن اینکه با اجرای اصلاح روش‌های سمپاشی میزان سمپاشی هوایی نخیلات از ۳۰ هزار هکتار به ۷ هزار هکتار رسیده است.

رییس سازمان حفظ نباتات کشور با اشاره به خرید سمپاش‌های جدید از محل تسهیلات ارزان‌قیمت، بیان کرد: علاوه بر اصلاح روش‌های سمپاشی و ناوگان سمپاش در کشور، هم‌اکنون روش‌های کم‌خطر جایگزین روش‌های پرخطر سمپاشی شده، به نحوی که با تجدیدنظر در ثبت سموم اجازه تولید و مصرف بسیاری از سموم پرخطر لغو شده است. وی خاطر نشان کرد: در سال ۷۵ معادل ۲۹ درصد سموم مورد استفاده در کشور از نوع پرخطر بوده که در سال گذشته این رقم به ۱۱ درصد کاهش یافته است، لذا در شبکه مراقبت بالغ بر ۴ هزار و ۳۵۰ نفر نیروی آموزش‌دیده در عملیات سمپاشی حضور دارند که این امر باعث می‌شود استفاده از سموم شیمیایی در بخش کشاورزی روند مطلوب‌تری را داشته باشد.

توسعه مبارزه بیولوژیک

دارایی تصریح کرد: در سال زراعی جاری بالغ بر حدود ۹۰ میلیارد تومان اعتبار به منظور تولید مواد و عوامل بیولوژیک یارانه اختصاص داده شده و در حال حاضر ۶ عامل بیولوژیک در بخش کشاورزی به ۱۷ عامل افزایش یافته، در حالی که در کشور بیش از ۶۰۰ عامل خسارت‌زا وجود دارد. وی با اعلام اینکه ۱۶۰ هزار هکتار تحت کنترل بیولوژیک قرار دارند، افزود: با وجود کلیه مبارزات علیه آفات و بیماری‌ها همچنان بین ۱۰ تا ۳۸ درصد محصولات کشاورزی توسط آفات از بین می‌روند.

وی در پاسخ به سوال خبرنگار مهر در رابطه با میزان مصرف سالانه سموم در بخش کشاورزی گفت: به استثنای سال زراعی گذشته که با کاهش مصرف سموم مواجه بوده‌ایم، به طور متوسط سالانه ۲۴ هزار تن سم در کشور مصرف و پیش‌بینی می‌شود میزان مصرف در سال جاری به حدود ۱۶ هزار تن بالغ شود.

۶۰۰ عامل خسارت‌زا در بخش کشاورزی

بیش از ۶۰۰ عامل خسارت‌زا در بخش کشاورزی وجود دارند که با وجود کلیه مبارزات بر علیه آفات و بیماری‌ها همچنان بین ۱۰ تا ۳۸ درصد محصولات کشاورزی توسط آفات از بین می‌روند.

بر اساس تکلیف قانونی کلیه تولیدکنندگان، فروشندگان، واردکنندگان و مصرف‌کنندگان سموم جهت استفاده از مواد و عوامل بیولوژیک ملزم به اخذ مجوز و تاییدیه از سازمان حفظ نباتات شده‌اند.

تسهیلات به فارغ التحصیلان

همچنین در راستای اجرایی شدن اصل ۴۴ قانون اساسی در سال‌های اخیر صدور پروانه‌ها و مجوزهای مربوط به سموم به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به عنوان بخش غیر دولتی واگذار شده است.

رییس سازمان حفظ نباتات کشور اعلام کرد: کلیه فارغ‌التحصیلان بخش گیاه‌پزشکی که متقاضی تاسیس کلینیک و یا مواد بیولوژیک هستند، بسته به نوع فعالیت از تسهیلاتی با سقف ۵ میلیارد ریال، یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال و ۱۰۰ میلیون ریال تسهیلات با نرخ بهره ۵ درصد و بازپرداخت ۶ تا ۷ ساله بهره‌مند خواهند شد.

وی خاطر نشان کرد: در سال جاری از محل یارانه‌های بخش کشاورزی اعتباری به منظور ثبت‌نام فارغ‌التحصیلان، دارندگان کلینیک‌ها و گیاه‌پزشکان در شبکه مراقبت پیش‌آگاهی محصولات کشاورزی منظور شده، به نحوی که آنان با دریافت این تسهیلات می‌توانند برابر دستورالعمل‌های صادر شده ضمن مراقبت از سطح زیر کشت، دستمزد این کار را دریافت نمایند.

مصرف سم، پایین‌تر از میانگین جهان

دارایی با اعلام اینکه میزان مصرف سموم در کشور از میزان میانگین جهانی کمتر است، افزود: میزان مصرف جهانی بالغ بر ۱/۵ کیلوگرم ماده موثره به ازای هر هکتار است، در حالی که در کشور این میزان به ۷۰۰ تا ۸۰۰ گرم ماده موثره در هر هکتار تقلیل یافته است.

وی با اشاره به وجود باقی‌مانده سموم در برخی از